

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris West-Vlaanderen

Park la Douve

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed | Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris West-Vlaanderen
Park la Douve

Titel:	Park la Douve
Provincie:	West-Vlaanderen
Gemeente:	Heuvelland
Deelgemeente:	Loker
Bron:	Schepping: 2014-02-26 Bijwerken: 2017-05-30 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134356
Coördinaten:	Breedte: 2.7610319883 Lengte: 50.7733396718

Primaire tekst

Parkje uit de eerste helft van de 19de eeuw bij het zomerverblijf La Douve. Heraangelegd na de Eerste Wereldoorlog.

In 1840 laten Josephus Behaghel en zijn echtgenote Emma-Hortense Van Renynghe de Voxvrie uit het nabijgelegen Noord-Franse Bailleul aan de Belgisch-Franse grens een landhuis bouwen dat als buitenverblijf voor de familie zal dienen. De zuidwestgrens van het terrein wordt gevormd door het riviertje de Douve dat eveneens de landsgrens aanduidt. Het nieuwe huis verrijst op een perceel waar ten tijde van de Ferrariskaart reeds een huis met moestuin en boomgaard stond. In het nieuwe domein wordt een oude voetweg die parallel met de Douve liep opgenomen. Op deze locatie verschijnt een langwerpige vijver parallel met de Douve waarvan het breedste deel zich ter hoogte van het huis bevindt en die naar het westen toe versmalt. Op de mutatieschets van 1841 overspant een bruggetje dit smalle deel. Daarnaast laten de eigenaars tussen de woning en de vijver nog een kleine ovale vijver aanleggen. Naast het nieuwe noordelijk gelegen landhuis worden in de noordoosthoek een conciërgewoning en aan de westelijke peceelsgrens een hovenierswoning opgericht. De kadastrale legger van 1841 onderstreept de status van deze nieuwe aanleg door de aanduiding van het goed als *kasteel met luthof en water*. In 1873 wordt een tweede inlijvingsoperatie vastgelegd op het kadaster. De toenmalige *Chemin de Bailleul* (Douanestraat) aan de oostkant van het domein wordt rechtgetrokken. Hierdoor vergroot het domein en komt de conciërgewoning verder van de straat te liggen.

Vermoedelijk werd deze inlijving pas laat op het kadaster vastgelegd, want ze is al zichtbaar op de militaire topografische kaart van 1861. Deze kaart verschaft een eerste blik op de aanleg in landschappelijke stijl rondom het buitenverblijf waarbij de moestuin in de noordelijke hoek van het terrein duidelijk zichtbaar is. Volgens deze kaart werd het park doorsneden door verschillende slingerende paden en zouden zich aan de oostzijde drie toegangen tot het domein bevinden naast één toegang aan de westzijde vlakbij de hovenierswoning. De topografische kaart uit 1911 geeft een gelijkaardig beeld, maar het aanwezige padenpatroon lijkt eenvoudiger, het is nu ook duidelijk dat de zone tussen vijver en kasteel als gazon ingevuld werd. De vroegere toegang in de westelijke punt van het domein wordt afgesloten en de huidige rechte inrit vanop de Douanestraat is duidelijk zichtbaar op de kaart. Daarnaast vertrekt er een pad vanaf de zuidelijke punt van de vijver en loopt achter het landhuis door tot in de noordelijke zone van het park waar het een kronkelende lus beschrijft.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog worden alle gebouwen op het domein vernield. Na de oorlog konden eigenaars uit het oorlogsgebied een aanvraag tot wederopbouw indienen. Voor het domein La Douve zijn de blauwdrukken in het archief van de Dienst der Verwoeste Gewesten bewaard. De plannen dragen de handtekening van architect Charles Laloo en tonen naast de ontwerpen voor het nieuwe landhuis ook de plannen voor de nieuwe conciërgewoning met garages, een werkmanswoonst (de hovenierswoning), hondenhokken met kennel en een omheiningsmuur. Bij de plannen zit ook een ontwerp voor het nieuwe

toegangshek geflankeerd door vierkante hekpijlers in blauwe hardsteen en bekrond met een dennenappel. De nieuwe gebouwen die uit de vroege jaren '1920 dateren worden opnieuw opgetrokken op de plaats van de vernielde gebouwen. Het duurt nog tot 1928 voor de nieuwe toestand op een mutatieschets van het kadaster wordt vastgelegd. Ook het park wordt opnieuw heringericht waarbij ook hier de vooroorlogse toestand deels hernomen wordt. Zo wordt de nieuwe moestuin op dezelfde locatie heringericht. In het noorden van het domein wordt een doolhof in beukenhaag aangelegd. De kleine vijver tussen woning en grote vijver werd vermoedelijk niet meer heraangelegd.

Vandaag is het langs de straat met een beukenhaag omheinde domein nog steeds toegankelijk via het hek uit het interbellum. Een oprit in grind loopt langs de voormalige conciërgewoning tot aan de woning. De aanleg in landschappelijke stijl bestaat uit afwisselend gazons en bomengroepen afgeschermd van de buitenwereld door een groene gordel. De moestuin ten oosten van de woning ligt grotendeels braak. De muur die de moestuin deels afsluit is voorzien van haken voor het leiden van fruit en heeft omwille van het hoogteverschil een verspringend verloop. In het noordwesten van het terrein is een kleine boomgaard aangeplant.

Het domein kon tot op heden niet bezocht worden.

Auteur: Michiels, Marijke

Datum: 2014

Titel Text: La Douve

Grafische documenten

Zicht op het landhuis La Douve (Heyde, Steven, 01-10-2011, ©geen)

Labyrinth in La Douve (Heyde, Steven, 01-10-2011, ©geen)

Bibliografie

Kadasterarchief West-Vlaanderen, mutatieschetsen Heuvelland, 6 (Loker), 1849/5, 1873/5, 1928/66.

Kadasterarchief West-Vlaanderen, Leggers Heuvelland, 6 (Loker), artikels 315 en 868.

Priem V. 1996: *Kastelen en landhuizen in Groot-Ieper*, Ieper, 93-96, 187-189.

Topografische kaarten van België, Krijgsdepot: Eerste editie uitgegeven tussen 1865-1880, schaal 1:20.000. Herziening, Militair Cartografisch Instituut: tweede uitgave, 1880-1884, derde uitgave 1889-1900 en herziening derde uitgave 1900-1930, schaal 1:20.000. (Lemoine-Isabeau, 1988).

Informatie verkregen van Steven Heyde (oktober 2012).

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121304>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/130471>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/32668>

Beknopte karakterisering

Datering: interbellum

Typologie: fruitmuren, hekken, hekpijlers, labyrinten, private parken, vijvers

Context: landhuizen